

перевіряти інформацію та розвивати у них навички критичного мислення. І тут в нагоді може стати вихідний принцип Декартової теорії пізнання – так званий принцип універсального сумніву, який можна сформулювати наступним чином: «Я сумніваюсь у всьому». Як наслідок все це має призвести до впровадження нових підходів та методів в освітній процес, зорієнтованих на розвиток творчих та аналітичних здібностей здобувачів освіти, а також на мінімізацію можливостей шахраювання [3].

Будь які нові відкриття та винаходи мають як свої плюси, так і мінуси. У випадку використання штучного інтелекту в освітньому процесі усі можливі мінуси, швидше за все, будуть компенсовані новими можливостями, які відкриваються перед викладачами та студентами. Тож нам усім слід зосередитися на перевагах використання штучного інтелекту та на тій користі, яку вони можуть нам принести в майбутньому.

Список посилань

1. Керрол Л. Аліса в задзеркаллі. Київ : Ранок, 2018. 144 с.
2. Використання штучного інтелекту в освіті / І. М. Вознюк та ін. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : збірник наукових праць. Вінниця : ТОВ «Друк плюс», 2021. Вип. 59. С. 14–22. DOI: 10.31652/2412-1142-2021-59-14-22.
3. Примаченко І. Штучний інтелект в освіті: можливості, виклики та перші кроки великої адаптації. *Українська правда. Життя* : веб-сайт. URL: <http://surl.li/mcarx> (дата звернення: 18.10.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-172>

CHATGPT ТА ВЕЛИКІ МОВНІ МОДЕЛІ В АКАДЕМІЧНІЙ СПІЛЬНОТІ: МОЖЛИВОСТІ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Розвод Е. В.

*кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри прикладної лінгвістики
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Запровадження та використання великих мовних моделей (LLM) наприкінці 2022 року, які дозволяють «практикувати ітеративний чат», є зміною парадигми, що дозволяє генерувати текст, який часто майже

неможливо відрізнити від тексту, написаного людиною. Чат-боти на базі LLM мають величезний потенціал для підвищення ефективності академічної роботи, але слід враховувати етичні наслідки їх добросовісного використання та притаманну упередженість.

З моменту випуску мовної моделі ChatGPT (Generative Pre-trained Transformer) у листопаді 2022 року академічна спільнота висловили різні думки щодо використання цієї моделі, яка базується на технології глибокого навчання і здатна генерувати текст на основі вхідних даних [1]. З одного боку, потенціал використання ChatGPT і LLM в освіті та проведенні наукових досліджень є захоплюючим. Цей потужний інструмент можна використовувати як додатковий ресурс під час занять – у такий спосіб спостерігатиметься вдосконалення когнітивних навичок здобувачів освіти. З іншого боку, існує також ряд також питань, які пов'язані з академічною добросовісністю.

Для розуміння алгоритму роботи ChatGPT та інших LLM, необхідно ознайомитися з кількома «базовими» моментами. По-перше, ключовим досягненням цієї технології є її ітеративна здатність. Ідея ітеративної розробки така: замість однієї довгої послідовності дій увесь життєвий цикл продукту ділиться на кілька мініциклів (ітерацій). У кожній з ітерацій розробляється чи поліпшується окремий компонент системи, після чого він додається до раніше розробленого функціоналу. По-друге, існує дві версії ChatGPT: безкоштовна версія, яку використовує модель версії 3.5, і платна версія, яку наразі використовує модель версії 4.0. Цілком імовірно, що OpenAI використовував відгуки безкоштовної версії, щоб покращити її, завдяки чому вона стала платною. Додатковою важливою особливістю версії 4.0 є те, що вона може приймати вхідні зображення. Існують також інші платформи, наприклад, від Google під назвою Bard та інші LLM, такі як BLOOM – мовна модель, яка має 176 млрд параметрів, здатна генерувати текст 46 природними мовами 13 мовами програмування. Важливою концепцією є також «оперативне проектування» та дія в якості «оперативного інженера», яке полягає в тому, що завдяки ітераційній природі ChatGPT або Bard і чутливості до точного вибору текстової підказки – здатність успішно індукувати бажані результати не завжди є тривіальною.

Фундаментальна проблема чат-ботів на базі LLM полягає в тому, що вони можуть подавати неправдиву інформацію як правду. Фактично, ChatGPT і Bard можуть спотворити свої можливості [2]. До прикладу, коли у агента штучного інтелекту запитали, чи може він допомогти знайти відповідні публікації для цитування у науковій статті – ChatGPT підтвердив, що може, але потім продовжив складання списку з п'яти повністю вигаданих публікацій.

Генеративний штучний інтелект на основі великих мовних моделей створив цілий клас нових навичок, які потрібно опановувати комп'ютерним лінгвістам, а з розвитком технологій у найближчому майбутньому ми можемо очікувати на появу розмовних інтелектуальних агентів, які зможуть розуміти запити користувачів та реагувати на них.

Список посилань

1. Debby Cotton, Peter Cotton, and J. R Shipway. Chatting and Cheating. Ensuring academic integrity in the era of ChatGPT. 2023. DOI:10.35542/osf.io/mrz8h

2. Kasneci E., Seßler K., Küchemann S., Bannert M., Dementieva, D. ChatGPT for Good? On Opportunities and Challenges of Large Language Models for Education. 2023. DOI: 10.35542/osf.io/5er8f

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-173>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ CHATGPT ПРИ ПРОВЕДЕННІ КРИМІНОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Руфанова В. М.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права та кримінології
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Однією з цілей сталого розвитку людства визначено розвиток інформаційних технологій в різних галузях науки та впровадження інновацій для стрімкого обміну великим об'ємом даних.

Розвиток інформаційного суспільства помає великі перспективи не тільки для здійснення прориву у світ штучного інтелекту, але й може бути використаний для покращення координації зусиль та міжнародної співпраці для забезпечення ефективного запобігання поширення кіберзлочинності та протидії їй. Так, у Кіотській декларації «Активізація заходів попередження злочинності, кримінального правосуддя та забезпечення верховенства права: назустріч здійсненню Порядку денного у сфері сталого розвитку на період до 2030 року» задекларовано, що країнам варто сприяти належному використанню